

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/812/2015
Identifikačné číslo spisu:	2714205063
Dátum vydania rozhodnutia:	29.03.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Soňa Mesiarkinová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:2714205063.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Mesiarkinovej a členov senátu JUDr. Heleny Haukvitzovej a JUDr. Mariána Sluka, PhD., v spore žalobkyne PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, zastúpenej advokátskou kanceláriou Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Kubániho 16, IČO: 47 233 516, proti žalovanej L. C. bývajúcej v G., o zaplatenie 1 435,74 €, vedenom na Okresnom súde Skalica pod sp.zn. 7 C 200/2014, o dovolaní Združenia na ochranu spotrebiteľov OBRANA, so sídlom v Košiciach, Park Angelinum č. 2, IČO: 42 326 923, zastúpeného advokátom Mgr. Petrom Masarovičom, so sídlom v Košiciach, Park Angelinum 2, proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 15. júla 2015 sp.zn. 10 Co 366/2015, takto

rozhodol:

- I. Dovolanie o d m i e t a.
- II. Žalobkyňa má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Skalica (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 9. apríla 2015, č.k. 7 C 200/2014-65 žalobu žalobkyne zamietol, žalovanej náhradu trov konania nepriznal a žalobkyni uložil povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovanej náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 79,76 €, na účet jeho právneho zástupcu, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Proti tomuto rozhodnutiu podala odvolanie žalobkyňa v časti výroku o náhrade trov konania.

2. Krajský súd v Trnave uznesením z 15. júla 2015 sp.zn. 10 Co 366/2015 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmenil (§ 220 O.s.p.) tak, že vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovanej náhradu trov prvostupňového konania nepriznal. Druhým výrokom žalobkyni nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Dospel k záveru, že vedľajším účastníkom uplatnené trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia sú neúčelné. Poukázal na ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov s účinnosťou od 1. mája 2014, v zmysle ktorého mal súd ex offio povinnosť skúmať a prihliadať na neprijateľné podmienky v spotrebiteľskej zmluve. Keďže súd prvej inštancie ex

offo prihladal na všetky zákonné prekážky brániace priznať žalobkyni plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, vedľajší účastník by svoju úlohu, spočívajúcu v pomoci žalovanej v pozícii spotrebiteľa, mohol efektívne splniť aj bez vynaloženia nákladov na právne zastupovanie. Uplatňované trovy právneho zastúpenia tak nesledujú legitímny cieľ (nastolenie rovnováhy medzi spotrebiteľom a poskytovateľom služby), ale cieľ nelegitímny (samoúčelné vytváranie trov). Poukázal na účel vzniku združenia - ochrany spotrebiteľa, pričom sa jedná o subjekt plne spôsobilý poskytovať ochranu vo veciach sporu spotrebiteľa v súdnych a mimosúdnych konaniach, ako aj na cieľ združenia (podľa čl. 2 stanov), ktorým je jeho aktívna procesná účasť v konaní pred súdmi na strane spotrebiteľov, čo zahŕňa procesnoprávny ako aj hmotnoprávny aspekt (poskytovanie poradenstva so zameraním na nepriateľné podmienky uplatňované poskytovateľmi služieb podľa čl. 2 stanov). Zároveň poukázal aj na absenciu konkrétnej spolupráce združenia so spotrebiteľom ako stranou sporu. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 a 2, § 142 ods. 1 O.s.p v spojení s § 150 ods. 1 O.s.p.

3. Uvedené rozhodnutie odvolacieho súdu napadlo dovolaním združenie na ochranu spotrebiteľov OBRANA (ďalej aj „dovolateľ“ alebo „združenie“), ktorého podanie odôvodnilo ustanovením § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p. Namietalo, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nepreskúmateľné, pretože odvolací súd sa vôbec nevysporiadal s jeho právnou argumentáciou uvedenou vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyne poukazujúc na rozhodnutia Súdneho dvora EÚ a rozhodnutia jednotlivých odvolacích súdov. Zároveň namietalo, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Navrhovalo, aby dovolací súd rozhodnutia odvolacieho súdu zmenil tak, že vedľajšiemu účastníkovi prizná náhradu trov konania, ako aj aby uložil žalobkyni povinnosť nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy odvolacieho aj dovolacieho konania, resp., aby dovolací súd v súlade s § 150 ods. 1 O.s.p. žalobkyni náhradu trov dovolacieho konania nepriznal.

4. Žalobkyňa považovala dovolanie združenia za neprípustné a zároveň aj za nedôvodné a navrhovala, aby ho dovolací súd odmietol.

5. Žalovaná sa v podanom vyjadrení k dovolaniu vyjadrila k splácaniu poskytnutého úveru.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) ako súd dovolací [(§ 35 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“)], po zistení, že dovolanie podal včas oprávnený subjekt, zastúpený v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP), preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie združenia je potrebné odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné (§ 447 písm. c/ CSP). Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

7. Vzhľadom k tomu, že dovolanie bolo podané pred 1. júlom 2016, t.j. za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“), dovolací súd postupoval v zmysle ustanovenia § 470 ods. 2 CSP (na základe ktorého právne účinky úkonov, ktoré nastali v konaní pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované), a procesnú prípustnosť dovolania posudzoval v zmysle ustanovení § 236, § 237 ods. 1 a § 239 O.s.p.

8. Združenie dovolaním napadlo uznesenie odvolacieho súdu, ktorým odvolací súd zmenil výrok uznesenia súdu prvej inštancie o trovách konania. Dovolanie proti uzneseniu o trovách konanie nebolo procesne prípustné, pretože jeho prípustnosť bola výslovne vylúčená ustanovením § 239 ods. 3 O.s.p.

9. Predmetné dovolanie by bolo prípustné len vtedy, ak by v konaní došlo k procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 O.s.p. Dovolateľ procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/, až e/ a g/ O.s.p. netvrdil a ich existenciu nezistil ani dovolací súd; nepreukázané boli tiež vady konania namietané dovolateľom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.).

10. Z obsahu dovolania vyplýva, že dovolateľ namietal vadu konania spočívajúcu v nedostatočnom odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu zakladajúcom jeho nepreskúmateľnosť. Podľa stanoviska, ktoré prijalo občianskoprávne kolégium najvyššieho súdu 3. decembra 2015 a je publikované v Zbierke

stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.

11. V zmysle citovaného stanoviska bola vada nepreskúmateľnosti rozhodnutia namietaná dovolateľom považovaná za tzv. inú vadu konania (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), ktorá však v súlade s doterajšou konštantnou judikatúrou najvyššieho súdu prípustnosť dovolania nezakladala (pozri napr. sp.zn. 3 MCdo 16/2008 a 6 Cdo 84/2010, 5 MCdo 10/2010, 3 Cdo 166/2012, 4 Cdo 107/2011).

12. Len v mimoriadnych a ojedinelých prípadoch mohla nepreskúmateľnosť rozhodnutia súdu zakladať vadu v zmysle § 237 ods.1 písm. f/ O.s.p., a to napríklad ak rozhodnutie napadnuté opravným prostriedkom ako celok neobsahovalo vôbec žiadne odôvodnenie, prípadne vtedy, ak odôvodnenie malo také zásadné nedostatky, ktoré sa svojou povahou, intenzitou, významom a právnymi následkami blížila k „justičnému omylu“. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva totiž princíp právnej istoty môže ustúpiť iba výnimočne, a to za účelom zaistenia opravy základných väd alebo justičných omylov (pozri Ryabikh proti Rusku, rozsudok z roku 2003) a napravenia „väd najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“, ale nie z dôvodu právnej čistoty (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009). Po preskúmaní spisu dovolací súd nezistil, že by v prejednávanej veci bol dôvod pre uplatnenie (ako výnimky) druhej vety stanoviska R 2/2016. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu obsahuje vysvetlenie dôvodov, na ktorých odvolací súd založil svoje rozhodnutie. Taktiež skutočnosť, že dovolateľ mal na vec odlišný názor a že rozhodnutia súdov neboli odôvodnené podľa jeho predstáv, nie je dostačujúcou bázou pre tvrdenia o nepreskúmateľnosti napadnutých rozhodnutí a existencii vady v zmysle § 237 ods.1 písm. f/ O.s.p.

13. Dovolací súd zdôrazňuje, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia, správnosť právnych záverov, ku ktorým súdy dospeli, nie je právne relevantná, lebo prípadne nesprávne právne posúdenie veci prípustnosť dovolania nezakladalo. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

14. Dovolací súd považuje za potrebné poznamenať, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Súd v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú (podľa názoru súdu) podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je predmetom preskúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

15. Dovolateľ v dovolaní zároveň výslovne namietal, že rozhodnutie odvolacieho súdu je po právnej stránke nesprávne. Nesprávne právne posúdenie veci súdom však prípustnosť dovolania nezakladalo (viď R 54/2012 a viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp.zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014), preto sa týmito námietkami dovolací súd nemohol zaoberať.

16. V danom prípade prípustnosť dovolania združenia nemožno vyvodiť z ustanovenia § 239 O.s.p., ani z ustanovenia § 237 ods. 1 O.s.p., preto najvyšší súd dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP ako procesne neprípustné.

17. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

18. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.